

รพี สุจริตกุล

เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ตลาดทุนไทยกำลังจะมีพัฒนาการที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งในเร็ว ๆ นี้ คือ การรวมตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (AFET) เข้ากับบริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) (TFEX) อันเป็นผลมาจากนโยบายของรัฐบาลซึ่งได้มีมติคณะรัฐมนตรีในช่วงปลายปี 2557

ก่อนเล่าแนวทางที่กำลังจะมุ่งไป ผมขออนุญาตเล่าสถานะปัจจุบันก่อนนะครับ ปัจจุบันสัญญาซื้อขายล่วงหน้ามีอยู่ในสองตลาด เพราะแบ่งตามประเภทสินค้าอ้างอิง กรณีที่มีสินค้าเกษตรเป็นสินค้าอ้างอิง จะซื้อขายกันใน AFET โดยมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ก.ส.ล.) เป็นหน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมาย ซึ่งสินค้าเกษตรซื้อขายกันใน AFET ก็เป็นสินค้าเกษตรหลัก ๆ ของไทยครับ เช่น ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง สับปะรดกระป๋อง เป็นต้น

แต่หากเป็นกรณีที่มีสินค้าหรือตัวแปรอ้างอิงเป็นหลักทรัพย์ ทองคำ น้ำมันดิบ ดัชนีหลักทรัพย์ และทรัพย์สินหรือตัวแปรอื่นตามที่กำหนด ก็จะซื้อขายใน TFEX ซึ่งมี ก.ล.ต. เป็นหน่วยงานกำกับดูแล ตามกฎหมาย โดยปัจจุบัน TFEX มีการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 8 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ SET50 Index Futures, SET50 Index Options, Single Stock Futures, Gold Futures, Interest Rate Futures, Oil Futures, USD Futures และ Sector Index Futures

การรวมกันของ AFET และ TFEX จะทำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงประโยชน์จากเรื่อง economy of scale ส่วนผู้ลงทุนก็จะได้รับความสะดวกมากขึ้นจากการทำธุรกรรมได้ในตลาดเดียว และสำหรับภาพรวมของระบบ ในระยะถัดไปก็จะมีคามมั่นคงมากขึ้น เนื่องจากจะต้องปรับมาตรฐานในการประกอบธุรกิจสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและหลักเกณฑ์ที่ใช้กับผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เพื่อเพิ่มความมั่นใจในเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินของลูกค้า และความมั่นคงของระบบชำระราคาและส่งมอบ

จริง ๆ เรื่องการควรวรวม AFET กับ TFEX ก็มีแนวคิดกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว แต่ก็เพิ่งจะเป็นรูปธรรมในคณะรัฐมนตรีชุดนี้ และเมื่อนโยบายชัดเจนตั้งแต่ช่วงปลายปี 2557 ก็ได้เริ่มการเตรียมการควรวรวมขึ้นมาพร้อมกันทันที โดยเริ่มจากการตั้งคณะกรรมการที่มีผู้เกี่ยวข้อง (กระทรวงการคลัง พาณิชย ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ฯ

AFET และ TFEX) เพื่อขับเคลื่อนแผนควมรวม ประเด็นสำคัญคือทำให้ขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปอย่างราบรื่นและไม่ส่งผลกระทบต่อตลาดและผู้ลงทุน

ณ จุดนี้ แผนควมรวมก็คืบหน้าไปมากแล้ว ในแง่กฎหมาย ขณะนี้ก็อยู่ระหว่างรอให้กฎหมายยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ามีผลใช้บังคับ จากนั้นก็จะเป็นเรื่องการเพิ่มให้สินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นสินค้าตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 โดยการขอมติ ครม. และออกประกาศรองรับให้สินค้าเกษตรเป็นสินค้าอ้างอิง เมื่อ ครม. เห็นชอบแล้วต่อไป ส่วนการดำเนินการลำดับถัดไป ก็จะเป็นเรื่องตัวกลาง ซึ่ง ก.ล.ต. ก็จะออกเป็นออกประกาศรองรับให้ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้ ก.ส.ล. สามารถยื่นขอรับใบอนุญาตต่อ ก.ล.ต. เพื่อให้สามารถให้บริการกับลูกค้าในตลาด TFEX ได้ และสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องเมื่อ AFET ได้ถูกยกเลิกแล้ว

นอกจากนั้น ก็มีอีกหลายเรื่องที่ต้องเร่งดำเนินการ เช่น การเตรียมแก้ไขกฎเกณฑ์เพื่อให้อำนาจหน้าที่ของ ก.ล.ต. ครอบคลุมการกำกับดูแลตลาดและผู้ประกอบธุรกิจสินค้าเกษตรล่วงหน้า การผ่อนคลายเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุญาตประกอบธุรกิจ เป็นต้น

ในส่วนของผู้ลงทุน เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านไม่มีการสะดุด แนวทางการดำเนินการก็จะกำหนดให้เมื่อ TFEX เปิดซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีสินค้าเกษตรเป็นสินค้าหรือตัวแปรแล้ว AFET ก็ยังคงทำการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเฉพาะสินค้าเดิม โดยเมื่อ TFEX ได้มีการออกสินค้าแล้ว AFET จะไม่ออกสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพิ่มเติม และเมื่อ AFET ไม่มีฐานะถือครองปรากฏอยู่บนกระดานซื้อขายแล้ว (ไม่มีธุรกรรมค้างแล้ว) ก็จะค่อย ๆ ปิดตัวลง ซึ่งแนวทางเช่นนี้ จะทำให้ผู้ลงทุนไม่ได้รับผลกระทบ กล่าวคือ เมื่อ TFEX เปิดให้บริการทดแทนแล้ว ผู้ลงทุนที่ต้องการทำธุรกรรมใหม่ ก็ไปทำที่ TFEX ส่วนธุรกรรมที่ค้างอยู่เดิม ก็ยังคงทำที่ AFET จนกว่าจะเสร็จสิ้นกันไปครับ

นอกจากนี้ หัวใจสำคัญอีกเรื่องของการควมรวมคือเรื่องบุคลากรของ AFET และ ก.ส.ล. เรื่องนี้ได้เตรียมการไว้อย่างดี โดยพนักงานของ AFET สามารถย้ายไปปฏิบัติงานได้ที่ TFEX ในขณะที่พนักงานของ ก.ส.ล. ก็สามารถย้ายมาปฏิบัติงานที่ ก.ล.ต. ได้ ซึ่ง ก.ล.ต. มีความยินดียิ่งในการที่จะได้ต้อนรับบุคลากรของ ก.ส.ล. เข้ามา เพราะผู้บริหารและพนักงานของ ก.ส.ล. ถือเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์โดยตรง

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในตลาดทุน ที่ผมได้เล่าสู่กันฟังมาทั้งหมดนี้ เป็นอีกก้าวสำคัญ ที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรในอนาคตได้ อันจะช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบธุรกิจด้านการเกษตร ซึ่งเป็นภาคส่วนที่สำคัญของเศรษฐกิจและสังคมไทย และเป็นตัวอย่างของการปรับระบบนิเวศ

ให้เหมาะสม เพื่อช่วยส่งเสริมความสามารถในเชิงแข่งขัน (competitive advantage) ของตลาดซื้อขาย
ล่วงหน้าของไทย ตลอดจนทำให้ผู้ลงทุนได้รับความสะดวกในการลงทุนเพิ่มมากขึ้นด้วยครับ

ก.ล.ต. ดูแลตลาดทุน เพื่อให้คุณมั่นใจ
